

Poštovani,

Posebna mi je čast i zadovoljstvo da Vam danas poželim dobrodošlicu u obeležavanju dvadesetogodišnjice osnivanja Centralne Banke Republike Kosovo.

Posebno mi je zadovoljstvo što danas među nama imamo predstavnike domaćih i međunarodnih institucija, bez kojih ne bi bilo moguće postizanje uspeha koje smo postigli do danas. Stoga, želim da u ime celokupnog osoblja CBK-a i u moje ime izrazim najiskreniju zahvalnost za sve što ste učinili za nas tokom godina i za čast koju ste nam učinili što ste nam se pridružili u obeležavanju ove veoma važne godišnjice.

Da bismo bolje razumeli situaciju u kojoj se nalazimo i putanju u kojoj se krećemo, dobro je da se malo vratimo unazad kako bismo se setili kako smo stigli ovde, i da prošlost iskoristimo kao pokretačku snagu kako bismo se kretali još uspešnije ka budućnosti.

Centralna Banka Republike Kosovo je osnovana 1999. godine, za vreme kada je Kosovo počelo da gradi sve institucije od nule. Paralelno sa uspostavljanjem institucija počelo je i uspostavljanje osnova tržišne ekonomije u našoj zemlji.

CBK kao nova institucija, uprkos velikim angažovanjima za organizovanje same institucije, gde je sve krenulo iz nule, počela je da se angažuje u izgradnji finansijske institucije, neophodne za uspostavljanje uslova za početak funkcionisanja finansijskog sistema na Kosovu. Na ovaj način, CBK je veoma brzo započela aktivnost za izgradnju platnog sistema, formulisanje regulatornog okvira za finansijski sektor kao i razvoj drugih funkcija neophodnih za služenje ekonomiji zemlje.

Početak funkcionisanja CBK-a poklopio se sa vremenom kada je najveći deo zemalja regiona bio blizu procesa završetka tranzicije, gde su propusti učinjeni na početku ovog procesa učinili da tranzicija bude duga i teška.

CBK je pokazala veliku pažnju i učila je iz poteškoća kroz koje su prolazile druge centralne banke zemalja u tranziciji i izabrala je model koji se pokazao uspešan za razvoj efikasnog i održivog finansijskog sektora. Na ovaj način, CBK je postavila temelje finansijskog sistema zasnovanog na privatnoj svojini i od početka je otvorio vrata za ulazak stranih finansijskih institucija. U stvari, bile su to strane finansijske institucije, posebno banke, prve koje su počele aktivnosti na Kosovu, donoseći savremena iskustva iz finansijske industrije i vraćajući poverenje domaće javnosti u finansijskom sistemu. Takođe, CBK je kontinuirano pratila zdravu politiku licenciranja, koja je poslužila kao temelj solidnog razvoja finansijskog sistema Kosova.

Danas, nakon 20 godina, mi smo ponosni na dostignuća naše institucije i, zbog toga, pre svega, želim da izrazim zahvalnost svim zaposlenima u CBK-u koji su velikom posvećenošću i entuzijazmom uspjeli da pretvore CBK u savremenu instituciju i sposobnu da služi ekonomskom razvoju i stabilnošću u zemlji. Tokom ovog perioda, CBK je postigao veliki napredak u svim stubovima svoje aktivnosti, izgradivši moderan platni sistem i pružajući efikasne usluge snabdevanja ekonomije gotovinom; finansijski regulatorni okvir u skladu sa međunarodnim standardima i naprednim nadzornim kapacitetima; kvalitetne statistike i ekonomske i finansijske analize koje pružaju donosiocima odluka i javnosti konkretno razumevanje razvoja u domaćoj ekonomiji; kao i dosledno je pokazala visoku efikasnost u pružanju bankarskih usluga za Vladu i građane.

Ova dostignuća ne bi bila moguća bez sveobuhvatne i nepokolebive pomoći naših međunarodnih prijatelja, koji su njihovim iskustvom i željom da pomognu, učinili da naš put bude brži i manje naporan. Ovom prilikom želim da izrazim posebnu zahvalnost međunarodnim institucijama, kao što su Međunarodni Monetarni Fond, Američki Trezor, USAID, Svetska Banka, Evropska Centralna Banka, GIZ i mnogim drugim institucijama koje su dale i nastavljaju da daju veoma važan doprinos za razvoj naše institucije.

Naš dosadašnji rad, pre svega, okrunjen je zdravim finansijskim sistemom, koji je svojim brzim tempom razvoja postao jedan od glavnih promotera razvoja i stabilnosti kosovske ekonomije.

Bankarski sektor, kao glavna komponenta finansijskog sistema Kosova, nastavio je da proširuje kreditnu aktivnost u domaćoj ekonomiji, služeći kao održiv izvor finansiranja. Depoziti prikupljeni unutar zemlje nastavljaju da budu najvažniji izvor finansiranja za banke i njihov održiv razvoj je učinio da kreditna aktivnost banaka ima nizak nivo osetljivosti na promenljive uslove finansiranja na inostranim tržištima. Oprezno ponašanje banaka, zajedno sa regulisanjem i bliskim nadgledanjem od strane CBK-a kao i ukupnom makroekonomskom stabilnošću u zemlji, učinili je da bankarski sistem Kosova ima zadovoljavajući nivo otpornosti prema svim aspektima bankarskih rizika. Ovom prilikom, želim da istaknem veoma nisku stopu nekvalitetnih kredita od samo 2.2%, šta predstavlja poželjan kvalitet kreditnog portfelja i za mnoge razvijene zemlje. Stoga, danas sa zadovoljstvom predstavljam bankarski sektor sa stalnim rastom kredita i depozita, sa dobrim kvalitetom kreditnog portfelja, na visokom nivou kapitalizima i jakom pozicijom likvidnosti. Bankarski sektor Kosova je zabeležio napredak i u pogledu rasta efikasnosti finansijskog posredovanja, čineći da se kamatne stope na kredite smanjuju u velikoj meri tokom poslednjih godina.

Sličan napredak je ostvaren i u ostalim komponentama finansijskog sistema Kosova. Sektor osiguranja je kontinuirano porastao i pokazao zadovoljavajuće sposobnosti za pokrivanje obaveza prema nosiocima polisa osiguranja.

Zadovoljavajući učinak je takođe pokazao i penzioni sektor, gde vrednost doprinosa i dalje raste, dok je pažljivo upravljanje imovinom omogućilo da se generalno poveća njihova vrednost.

Drugi važan segment našeg finansijskog tržišta nastavljaju da budu mikrofinansijske institucije, koje su poslednjih godina ubrzale tempo rasta kreditiranja, povećajući tako i njihov značaj kao alternativni izvor kreditnog finansiranja u ekonomiji Kosova.

CBK je igrala važnu ulogu i u uspostavljanju i razvoju drugih institucija koje su važne za finansijsku stabilnost i ekonomski razvoj Kosova, kao što su Kosovski fond za osiguranje depozita na Kosovu i Kosovski kreditni garantni fond.

Sve ovo što sam do sada predstavio, smatram da predstavlja dobru osnovu za konstataciju da je Centralna Banka Republike Kosovo prošla dvadeset uspešnih godina, tokom kojih je uspela da se pretvori u savremenu instituciju i da razvije

finansijski sistem koji je sposoban da pomogne prosperitetu i stabilnosti domaće ekonomije.

Međutim, mi smo svesni da je pred nama još mnogo izazova – izazovi sa kojima se suočavaju i druge banke regiona ali i šire. Poslovni modeli i strategije finansijskih institucija se sada menjaju velikom dinamikom, šta zahteva podjednako veliku dinamiku za razvoj regulatornih i nadzornih kapaciteta za finansijske institucije. Regulatorne reforme treba da omogućavaju obnavljanje ili dalji razvoj finansijskog posredovanja, ali istovremeno treba da omogućavaju dovoljan nadzor i kontrolu nad ovim institucijama i aktivnostima koje obavljaju.

Međutim, ja imam potpuno poverenje da naši kapaciteti i odlična saradnja sa drugim centralnim bankama i finansijskim institucijama služe kao snažna garancija da će CBK i ubuduće biti uspešna naspram izazova koji je očekuju.

CBK je na ovoj godišnjici promenila i svoj logo. Novi logo CBK-a odražava vizuelno aktivnosti, vrednosti i atribute za njenu bolju reprezentaciju. Vizuelni elementi novog logotipa treba da daju CBK-u jedinstven identitet. Novi simbol u sebi ima značenje rasta, sigurnosti, statistika i novca. Boje novog logotipa su boje koje sadrži zastava Kosova, zastava Evropske Unije kao i logo Evropske Centralne Banke.

Na kraju, želim da Vam se još jednom zahvalim na učešću u obeležavanju ove veoma važne godišnjice i želim Vam plodne diskusije sa veoma cenjenim panelistima koje ćemo imati na današnjoj konferenciji, gde ćemo tretirati veoma važne teme za ekonomiju i finansijski sektor. Sada imam zadovoljstvo da pozovem Njegovu ekselenciju, Predsednika Kosova, g. HashimThaqi, na uvodnom govoru.